

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. III. Corollariarum præcedentis doctrinæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

untum in illud converti, ut in testimonio adducto A
de aqua vinum facta; plures tamen non hoc modo
sumitur, sed significat acquisitionem alicuius novæ
formæ, vel esse, ut patet ex illo Genes. *Homo factus est*
in animam viventem, & existit Paulus ad Hebræos 6.
Iesus Pontifex factus. Quibus locis certum est, ly fieri,
non importare conversionem, sed acquisitionem;
& hoc modo sumitur in dicto testimonio, *Verbum*
caro factum est. Dicitur enim Verbum factum caro,
non quia sit conversum in carnem, sed quia assump-
sit carnem.

15. Ad confirmationem dicendum, comparisonem
illam SS. Patrum in hoc solum esse positam, quod
sicut Divinum Verbum veram carnem & sangui-
nem habuit; ita sub speciebus panis & vini post
consecrationem est vera caro & sanguis Christi.

16. Obijcies quartò contra secundam conclusionem:
Terminus actionis non potest esse ante actionem:
Sed persona Verbi Divini erat ante actionem uni-
tativam humanitatis: Ergo persona Verbi Divini non
potuit esse terminus hujus actionis, & consequen-
ter unio humanitatis ad Verbum non potuit esse fa-
cta in persona.

17. Respondeo cum D. Thoma quæst. unicâ de uni-
one Verbi art. 1. ad 5. quod unio non intelligitur
terminari ad personam divinam, secundum quod
est in se ab æterno una; sed secundum quod est unita
humanæ naturæ in tempore: & ita unio secundum
nostrum modum intelligendi præcedit personam
Verbi Divini, non prout est una; sed prout unita
humanæ naturæ. Unde in forma respondeo, distin-
guendo Majorem: Terminus actionis formaliter
sumptus non potest esse ante actionem, concedo
Majorem. Terminus actionis materialiter sum-
ptus, nego Majorem. Similiter distinguo Mino-
rem. Persona Verbi erat ante unionem, ut una, &
materialiter, concedo Minorem. Ut unita, & for-
maliter, nego Minorem & Consequentiam.

18. Obijcies ultimò: Ubi sunt duæ generationes, ibi
debent esse duæ personæ: Sed in Christo sunt duæ
generationes; una ante sæcula ex Patre, & alia in
plenitudine temporum ex B. Virgine: Ergo in illo
sunt duæ personæ, & consequenter unio humanita-
tis ad Verbum, non est facta in persona, Major
probat: Omnis generatio terminatur ad suppo-
situm, vel personam: Ergo duplex generatio, ad du-
plex suppositum, seu personam terminari de-
bet.

19. Respondeo negando Majorem, ad probatio-
nem, concessio Antecedente, nego Consequentiam:
unum enim & idem suppositum, ratione du-
plicis naturæ, potest terminare duplicem genera-
tionem; nam licet suppositum terminet generationem
ut quod, tamen ipsa natura terminat ut quo, & per
modum termini formalis & specificativi: unde ad
terminandam diversam generationem, sufficit di-
stinctio realis naturæ, cum distinctione virtuali sup-
positi, qualis reperitur in Christo, in quo natura di-
vina & humana subsistunt per subsistentiam Verbi:
quare eadem persona Verbi, quatenus suppositum
divinum, & prout subsistit in natura divina, secun-
dum quam est simile Patri æterno, terminat genera-
tionem æternam; in quantum verò est supposi-
tum humanum, & subsistit in natura humana, se-
cundum quam assimilatur matri, terminat genera-
tionem temporalem Beatissimæ Virginis.

EX dictis inferos, unionem humanitatis ad
Verbum non posse dici accidentalem prædicam-
entaliter, aut prædicabiliter.

Prima pars patet: Nam uniri accidentaliter, est
quod medium unionis, & in quo fit unio, sit acci-
dens: At id in quo facta est unio duarum natura-
rum in Christo, non est accidens prædicamentale,
sed substantia; est enim facta in persona, ut ostendit
mus; persona autem non est accidens, sed substantia:
Ergo unio humanitatis ad Verbum non potest
dici accidentalis prædicamentalis. Unde in Con-
cilio Ephesino can. 13. dicitur: *Ex Virgine natum est*
sacrum corpus, cui substantialiter unum est Dei Ver-
bum. Et in 5. Synodo generali act. 3. can. 4. *non*
confiteatur Filium Dei, carni substantialiter unum, præ-
terea sit.

Secunda pars est contra Durandum in 3. dist. 4.
quæst. 4. ubi est cum Catholicis sentiat, unionem
humanitatis ad Verbum non esse in accidente
factam, sed in persona; docet tamen posse dici huma-
nitatem accidentaliter Verbo advenisse, hoc et ac-
cidentaliter prædicabiliter; cujus sententiam ap-
probasse videtur Paludanus in eadem dist. quæst. 1.
art. 3. Vera tamen & communis Theologorum
sententia asserit, nullatenus esse dicendum huma-
nitatem esse Verbo unitam accidentaliter, Tum
cum hæreticis in terminis & modo loquendi con-
veniamus; Tum etiam, quia quod de aliquo prædi-
catur in quid, non se habet respectu illius per mo-
dum accidentis prædicabilis; quod non prædicatur
in quid, sed in quale; sed humana natura prædi-
catur in quid de Verbo seu de Christo, nam D. Tho-
mas infra quæst. 1. 6. art. 1. docet hominem prædi-
cari de Deo prædicatione secundæ prædicabilis, si-
cut species de sua hypostasi. Et Alexander III. in
cap. cum Christus, ait: *Cum Christus sit perfectus Deus,*
& perfectus homo, quâ temeritate audient quidam dicere,
quod Christus secundum quod est homo, non est quid? Ergo
humana natura non se habet respectu Verbi per
modum accidentis prædicabilis.

Confirmatur: Homo prædicatur univoce de
Christo & de aliis hominibus, ut docet D. Tho-
mas infra quæst. 16. art. 6. Sed homo prædicatur
quid de Petro v. g. nam hæc prædictio, *Petrus est*
homo, pertinet ad secundum prædicabile: Ergo
pariter de Christo prædicatur in quid & non in
quale.

Obijcies primò cum Durando: Quod adven-
ienti completo, unitur illi accidentaliter: Sed hu-
mana natura advenit in tempore Verbo Divino
habenti esse omnino completum: Ergo est unita
illi accidentaliter. Minor patet, Major verò pro-
batur. Illud unitur alicui accidentaliter, quod po-
test adesse & abesse sine ipsius corruptione: Sed
quod advenit enti perfecto & omnino completo,
potest adesse & abesse sine ipsius corruptione: Ergo
unitur illi accidentaliter.

Respondeo cum D. Thoma hic art. 6. ad 1. di-
stinguendo Majorem: Si non trahatur ad commu-
nicationem illius esse completi, concedo: Aliter,
nego. Unde albedo unitur accidentaliter patri-
nedum quia advenit illi ut habenti esse comple-
tum, sed quia non trahitur ad ipsum esse patri-
tis, sed asserit proprium esse distinctum. An
resurrectione, quia corpus reunitur animæ præ-
existenti, & ad esse illius trahitur, non unitur

Alii accidentaliter, sed substantialiter: quare cum natura humana assumpta fuerit ad esse Verbi, non fuit illi accidentaliter, sed verè substantialiter unita. Unde ad probationem in contrarium, eodem modo respondendum est, quod enim trahitur ad esse alterius, non unitur illi accidentaliter, sed verè substantialiter, quamvis possit ab illo abesse, sine ipsius corruptione; ut patet in corpore, quod ab anima rationali sine ipsius corruptione separari potest, per solam destructionem corporis, aut mutationem.

Obijciunt secundò: Quidquid est extra essentiam alicujus, est accidens, saltem logicum, & de eo prædicatur accidentaliter: Sed humanitas est extra essentiam Verbi Divini: Ergo est accidens, saltem logicum, respectu illius, & de eo prædicatur accidentaliter.

Respondetur primò, negando Majorem: rationalitas enim est extra essentiam animalis, non tamen est accidens respectu illius: forma est præter essentiam materiæ, & tamen non se habet ad illam ut accidens logicum, nec prædicatur de ea accidentaliter.

Respondetur secundò, distinguendo Majorem: Quidquid est extra essentiam alicujus, est accidens saltem logicum respectu illius, & de eo prædicatur accidentaliter, si non communicet cum illo in aliquo esse substantiali, concedo Majorem. Si communicet cum illo in aliquo substantiali, nego Majorem: humanitas autem Christi trahitur ad esse substantiale Verbi Divini: unde licet sit extra ejus essentiam, non se habet ut accidens logicum respectu illius, nec de eo prædicatur accidentaliter.

ARTICULUS II.

An Persona Christi, verè & propriè possit dici composita ex natura divina & humana, & ex humanitate & subsistentia Verbi?

Negant plures ex antiquis Theologis, ut D. Bonaventura, Scotus, Durandus, & Richardus, existimantes unionem naturæ divinæ & humanæ in Christo, non esse rigorosam & propriam compositionem, sed impropriam tantum & metaphoricam. Alii verò fatentur quidem Christi personam esse verè & propriè compositam ex duabus naturis, sed non ex Persona Verbi & humanitate. Ita Asturicensis quæst. 7. de gratia Christi conclus. 4.

§. I.

Vera sententia duplici conclusione statuitur.

Dico primò: Christus est persona verè & propriè composita ex natura divina & humana. Ita S. Doctor hic art. 4. & ejus Discipuli communiter.

Probatur primò ex 6. Synodo Constantinopolitana act. 8. ubi formaliter definitur per unionem incarnationis factam esse compositionem, & post unionem personam Christi esse compositam. Erratio redditur ibidem, quia unio quæ per incarnationem facta est, non solum inconfusè ea quæ convenerunt conservat, verum etiam divisonem suscipit. Idem definitur in 6. Synodo generali actione 4. in Epist. Agathonis Papæ ad Im-

peratores Heraclium & Tiberium, & actione 11. in Epist. Sophronii, approbata à toto Concilio, ubi Christus vocatur *persona composita ex inconfuso constans temperamento*. Et actione 29. cap. 6. damnantur qui non consentient unam substantiam in Christo ex duabus naturis compositam. Eodem modo loquuntur SS. Patres, præsertim Damascenus lib. 3. fidei ubi ait: *In Domino Iesu Christo duas naturas agnoscimus, unam autem hypostasim ex utraque compositam*; & D. Dionysius cap. 4. de divin. nomin. ubi hanc compositionem vocat inestabilem.

Probatur secundò ratione: Quod constat ex realiter distinctis & unitis, est verè compositum ex illis; nam compositio nihil aliud est quàm distinctorum simul positio, sive unio; componere enim idem est ac simul cum alio ponere: Sed persona Christi constat ex duabus naturis realiter distinctis & unitis: Ergo est verè composita ex duabus naturis, divina scilicet & humana. Probatur Minor: Persona Christi est divina simul & humana: Sed non esset talis, nisi per divinam & humanam naturam in esse talis constitueretur, atque ita nisi utramque contineret: Ergo verè constat ex duabus naturis realiter distinctis & unitis.

Confirmatur: Ubi est multitudo rerum absque compositione, necessarium est ut sit inordinata confusio, ut patet in acervo lapidum: Sed in persona Christi non est inordinata confusio naturarum: Ergo persona Christi debet esse composita ex duabus naturis.

Probatur tertio conclusio: Terminus unionis hypostatice non est aliquid simplex, sed compositum: Atqui persona Christi est terminus unionis hypostatice: Ergo non est simplex, sed composita. Minor constabit ex infra dicendis, Major verò probatur: tum quia contra rationem unionis est terminari ad aliquid simplex, cum semper unio sit respectu distinctorum: tum etiam, quia extrema simplicia illius unionis ei præexistebant: Sed quod præexistit unioni, non est terminus illius: Ergo terminus unionis non est quid simplex, sed compositum.

Dico secundò: personam Christi esse compositam ex natura humana & persona Verbi.

Hæc conclusio sequitur ex dictis in præcedenti: Licet enim Concilia supra relata formaliter non loquantur de hac compositione, sed solum de illa quæ ex natura divina & humana; ista tamen non potest admitti, nisi alia ex natura & persona præsupponatur, quia prius & immediatius natura humana unitur personæ Verbi, quàm naturæ divinæ; nam ratio ob quam unitur naturæ divinæ, est quia unitur personæ Verbi: Ergo eo ipso quod SS. Patres & Concilia agnoscunt in Christo compositionem ex natura divina & humana, impliciter etiam in eo admittunt compositionem ex natura humana & persona Verbi. Addo rationem præcedenti conclusionem adductam, hanc etiam convincere; siquidem unio distinctorum est compositio: Sed in persona Christi est unio Personæ Verbi cum natura humana, quæ realiter distinguuntur, & prior quàm unio duarum naturarum: Ergo in Christo est compositio ex persona Verbi & humana natura.